

Formes de desaparició / Sota l'aparença de realitat

 quaderndelesidees.press/formes-de-desaparicio-sota-laparenca-de-realitat/

May 31, 2016

Fotografia de Gemma Cascón.

Que la fotografia no és un document fidel de la realitat fa temps que ho hem après. Però també és cert que encara tendim a considerar-la com a prova o certesa d'un esdeveniment o d'alguna cosa. Només cal fixar-nos en la moguda que es va generar quan va començar a circular una imatge d'Uma Thurman per la xarxa i tothom va parlar de cirurgia estètica i canvi radical. La fotografia se'ns apareix no només com a evidència d'un fet sinó com a anticipació d'una idea, com a interpretació de quelcom en què volem creure.

Del que sí que són evidència les fotografies és que els límits de la manipulació van molt més enllà del que podíem imaginar. Començant pel mateix objecte. Georges Didi-Huberman afirma que no hi ha cap imatge que no impliqui, simultàniament, mirades, gestos i pensaments». És més, «totes les imatges del món són resultat d'una manipulació».

Un clar exemple d'això és l'artista Jeff Wall (Vancouver, 1946). Les seves fotografies, curosament planificades, sovint són l'escenificació d'un succés imaginat on utilitza la teatralitat, l'artifici i la versemblança. El punt de partida del treball de Jeff Wall és segons el crític José Lébrero Stals «la consciència de la “no veritat del saber aparent” hegeliana que pot manifestar-se com a malestar i estranyesa davant la quotidianitat, evidenciant a més a més que entre la realitat i la ficció no hi ha distància. Ilva Rouse, comissària d'una exposició que li va dedicar ja fa uns anys el Museu Reina Sofía de Madrid, assenyala que aquesta tensió «prové de la transformació d'allò aparentment quotidià a través de la dramatització de les persones que es mouen en un escenari construït, real o imaginari a la vegada». A partir de la construcció d'escenes que seran fotografiades aconseguix detenir la temporalitat d'allò que descriu, con una forma de confrontació amb la nostra realitat contemporània. Per a Wall, les imatges més interessants són aquelles on allò que es veu suggereix allò que en queda exclòs.

GEMMA CASCÓN

Gemma Cascón

Gemma Cascón és fotògrafa, interessada en la documentació de territori. Editora del mitjà de difusió cultural Week&Sabadell. Autora de la secció Formes de desaparició i co-coordinadora de la secció zona_zero d'aquesta revista.

